

Η ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ Α/Α ΧΩΡΟΥ.....

Το περιοδικό antifa εκδίδεται κάθε δύο μήνες και ασχολείται με το ρατσισμό και το φασισμό στην Ελλάδα και διεθνώς.

Την αποκλειστική ευθύνη του περιοδικού την έχει η συντακτική του ομάδα (η οποία συμμετέχει ως τέτοια στις εκδόσεις antifa scripta).

Αυτό σημαίνει πως για ό,τι γράφεται ή παραλείπεται να γραφτεί αποκλειστικά υπεύθυνη είναι αυτή και μόνο αυτή.

Πέρα από την ανάλυση και την αντιπληροφόρηση το περιοδικό antifa υποστηρίζει ενεργά το αντιφασιστικό κίνημα. Έτσι η συντακτική του ομάδα συμμετέχει στην αντιφασιστική συνέλευση αυτονομη antifa.

Αν με κάποιο τρόπο αυτά που διαβάζετε εδώ σας φαίνονται ενδιαφέροντα, η ηλεκτρονική μας θυρίδα σας περιμένει: antifascrista@yahoo.com

Ιούλης 2025

ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΗ

ΧΟΥΛΙΓΚΑΝΣ, ΠΕΙΡΑΤΕΣ ΚΑΙ ΑΠΑΤΣΙ
ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΝΙΚΗΣ ΑΠΕΙΘΑΡΧΙΑΣ [1900-1940], ΙΟΥΝΗΣ 2025

Δεν ξέρουμε αν το παρατηρήσατε, αλλά από το 2015 και μετά, ο α/α χώρος... διέρχεται μια κάποια κρίση. Με μια πρώτη ανάγνωση, τα αίτια της κρίσης δεν εξαρτώνται από εμάς. Ας πούμε, το κράτος την πέφτει στα πανεπιστήμια ως χώρο συνεύρεσης και ανταλλαγής ιδεών - δεν φταίμε εμείς. Το κράτος την πέφτει στις καταλήψεις - σιγά μην φταίμε εμείς. Η νεολαία ρουφάει τα σόσιαλ με το μπουρί της σόμπας και το χαρτί στο οποίο βασιζόμαστε τόσα χρόνια πάει στον κάλαθο - ε όχι και να φταίμε εμείς. Τα μπάχαλα στις διαδηλώσεις γίνονται όλο και πιο δύσκολα - αποκλείεται να φταίμε εμείς. Αυτά που φαίνονταν προνομιακά πεδία για τους αντιεξουσιαστές, από την ανάδειξη των έμφυλων ζητημάτων, μέχρι τον αντιφασισμό, έχουν γίνει βορά των μπάτσων και των δικαστών - πάλι δεν φταίμε εμείς. Ο Σύριζα που, όσο να 'ναι, αποτελούσε ένα κάποιο αποκούμπι, έχει φουντάρει τελείως - πάλι δεν φταίμε εμείς...

Όπα.

Για κάτσε.

Καλό κι αυτό ε!; Σε «κρίση» βρίσκονται... ακριβώς αυτά που κάνουμε! Τα εξάρχεια, οι καταλήψεις, οι αφισοκολλήσεις, τα «ελεύθερα πανεπιστήμια», η ατιμώρητη βία, οι «ανοιχτές συνελεύσεις», οι «καταγγελίες σεξιστικών και φασιστικών συμπεριφορών», οι γεμάτοι κατανόηση αριστεροί, είναι ο τρόπος ύπαρξης του α/α χώρου. Κράτησε καμιά πενήντα χρόνια. Και όπως κάθε σύστημα σε κρίση, έχει ανοίξει διάπλατα και μας επιτρέπει να δούμε τα συστατικά που το κρατούσαν σε λειτουργία.

Μιας και μας ρωτήσατε πάντως, βρίσκουμε ότι μια διαφωτιστικότερη περιγραφή της κρίσης του α/α χώρου θα ήταν κάπως έτσι: ο α/α χώρος ήταν μια διαδικασία μεσολάβησης της εργατικής και ειδικά της νεανικής απειθαρχίας. Ήταν δηλαδή ένα περίπλοκο τεχνικό και κοινωνικό κατόρθωμα που διαμορφώθηκε σε καιρούς ειρήνης. Εισερχόμαστε σε καιρούς πολέμου - η μεσολάβηση της εργατικής απειθαρχίας εγκαταλείπεται - αντικαθίσταται από την αστυνόμευση. Οπότε και οι βασικές προκείμενες του μεσολαβητικού κατόρθωματος - τα εξάρχεια, οι καταλήψεις, οι αφισοκολλήσεις, τα «ελεύθερα πανεπιστήμια», η ατιμώρητη βία, οι «καταγγελίες», οι «ανοιχτές συνελεύσεις», οι γεμάτοι κατανόηση αριστεροί - αναθεωρούνται. Από τους κατασκευαστές του κατόρθωματος. Ό,τι φαινόταν στέρεο γίνεται αεράκι. Κρίση.

Σε αυτή την κρίση, η απελπισία βασιλεύει. Προκύπτει ακριβώς όπως και η έκπληξη του Μπένγκιαμιν - ως απότοκο μιας εντελώς λανθασμένης ενόησης του κόσμου. Στο κέντρο των λανθασμένων

μας εννοήσεων βρίσκουμε την καρδιά των μύθων μας: ενώ αποτελούσαμε τμήμα και προϊόν μιας διαδικασίας μεσολάβησης της εργατικής απειθαρχίας, εμείς παραμυθιαζόμασταν ότι η ουσία της ύπαρξής μας ήταν οι ιδεολογικές μας θέσεις και η «ηθική». Δηλαδή: πολύ λίγο νιώθαμε απείθαρκοι εργάτες και ακόμη λιγότερο νιώθαμε απείθαρκοι νεολαίοι - ακόμη και όταν αυτά ακριβώς ήμασταν, εμείς νιώθαμε πολύ αναρχικοί, πολύ αντιεξουσιαστές, πολύ αλληλέγγυοι, πολύ επαναστάτες.

Έτσι, θα πει κανείς, είναι οι επιτυχημένες μεσολαβήσεις. Μετατρέπουν το ανεξέλεγκτο σε διαχειρίσιμο, το ωμό σε ψημένο, το δύσκολο πρόβλημα σε εύκολο πρόβλημα. Στην πορεία, τα υποκείμενα που τις υφίστανται καθίστανται ανάκαινα να αντιληφθούν τον εαυτό τους εκτός μεσολάβησης. Κι όταν η μεσολάβηση τσακίζει; Κρίση. Απελπισία. Ψυχολογικά προβλήματα. Αίσθηση του ανίσχυρου.

Και πριν την κρίση πάντως, τα αποτελέσματα ήταν ήδη φρικτά. Για δεκαετίες υπήρξαμε κάτω από το σύνθημα της ανυπαρξίας των κοινωνικών τάξεων. Για δεκαετίες παραμυθιαζόμασταν ότι ο τρόπος οργάνωσης είναι αποτέλεσμα «καλών ιδεών», ενώ η μοναδική σχετική ιδέα που είχαμε να προσφέρουμε ήταν ο «πλουραλισμός» της ανοιχτής συνέλευσης. Για δεκαετίες καλούσαμε τους καινούριους να αρνηθούν την εργατική ταυτότητα για χάρη της πολιτικής ταυτότητας. Και τουλάχιστον για μια δεκαετία, η απειθαρχία αντικαταστάθηκε από κάτι που αποκαλείται «κοινωνική ευθύνη». Τα δέκα τελευταία χρόνια τα ενδιαφέροντα της αντεξουσίας αναλώνονται στις υγειονομικές ευαισθησίες, στη διατροφική φιλανθρωπία, στην προστασία από τις φυσικές καταστροφές, στα «εργατικά αιτήματα», στους «ασφαλείς χώρους», στον περιβαλλοντικά υπεύθυνο τρόπο ζωής, στη μάχη με τη «διαφθορά», στον ακτιβισμό του διαδικτύου, στην πάλη ποτέ «αλληλεγγύη των λαών». Η νομιμοφροσύνη μεταμφιέζεται σε ευαισθησία. Η μέγιστη απομάκρυνση από τις απείθαρχες εργατικές πρακτικές μεταμφιέζεται σε ωριμότητα. Οπωσδήποτε, είναι κι αυτό μια κάποια λύση: η κρίση της αντεξουσίας παύει να σε αφορά αν πάψεις να είσαι αντιεξουσιαστής.

Για τους υπόλοιπους πάντως, ίσως και να υπάρχει μια χαράματα αισιοδοξίας. Γιατί, ξέρετε, μας το μαθαίνει κι αυτό η κρίση: εκείνο που μεσολαβούσαμε δεν ήταν παίξε γέλασε. Η εργατική απειθαρχία, και ειδικά το νεανικό της κομμάτι, αποτελεί τομέα κρατικού προβληματισμού από τότε που υπάρχει (ελληνικό) κράτος. Αυτό σημαίνει ότι το δίλημμα μεσολάβηση ή αστυνόμευση έχει τεθεί ξανά και

ANTI FA SPEAKING KING

ξανά επί αιώνες. Και ότι έχουμε να μάθουμε πολλά από την ιστορία της εργατικής απειθαρχίας, της αστυνόμευσης και της μεσολάβησής της. Πολλά που τόσα χρόνια θάβονταν κάτω από τις ιδεολογίες μας. Τα περισσότερα αφορούν την αυτογνωσία μας.¹ Κυρίως όμως έχουμε να μάθουμε πολλά από τις πρακτικές της εργατικής απειθαρχίας. Όσο ο α/α χώρος ήταν απασχολημένος με την «υπεύθυνη αντιμετώπιση» των αλληπάλληλων κρίσεων, η εργατική τάξη των Νοτίων Βαλκανίων ήταν απασχολημένη να επικαιροποιεί τις παλιές απειθαρχες πρακτικές της και να επινοεί νέες. Εδώ περιλαμβάνονται οι αντιφασιστικές πρακτικές της τριετίας 2010-2013. Η αντίθεση στη στράτευση που οδηγεί στον πολλαπλασιασμό των τρελόχαρτων. Η αντίθεση στις καραντινικές πρακτικές της πανδημίας. Η υπόκωφη μάχη της δεύτερης γενιάς των μεταναστών με τον ελληνικό ρατσισμό που επέβαλε τη μετατροπή του φυλετικού ρατσισμού σε αγνό ταξικό ρατσισμό. Η (πολύ σχετική με το προηγούμενο) διεκδίκηση του δημόσιου χώρου και το πολιτισμικό της τμήμα που, ας σημειωθεί, έχει ήδη παράξει τις πολύ οργανωμένες και πολύ κρατικές προσπάθειες αφομοίωσης της ραπ μουσικής που θαυμάζουμε τελευταία. Σημειώστε ότι, στις δύο τελευταίες περιπτώσεις, η σκέπη αστυνόμευση δεν κρίθηκε αποτελεσματική.

Πρέπει να επιστρέψουμε στη φυσική μας κατάσταση. Να εμπεδώσουμε ότι δεν είμαστε φιλόθωποι, κοινωνικά υπεύθυνοι, νομιμόφρονες, χορηγοί ασφάλειας, διαμορφωτές αιτημάτων. Είμαστε το οργανωμένο τμήμα της εργατικής απειθαρχίας – αυτό μας δίνει τις αξιοζήλευτες δυνατότητες της οργάνωσης, της συλλογικής μνήμης και κατανόησης του κόσμου, της συλλογικής δράσης. Αλλά είμαστε και σάρκα από τη σάρκα της εργατικής απειθαρχίας, δηλαδή όπως τα ξέρετε: επινοητικότητα και βρωμιά, φαντασία και αδιέξοδα, ταξική αλληλεγγύη πασπαλισμένη με μαύρο χιούμορ και σκληρό κυνισμό – μικρούλες αρνήσεις που αλλάζουν τον κόσμο. Από αυτή τη θέση θα πρέπει να κοιτάξουμε τις εργατικές πρακτικές στα σοβαρά. Όχι ως κατά φαντασίαν καθοδηγητές, αλλά ως ταπεινοί παραγωγοί. Όχι ως αφ' υψηλού κριτές, αλλά ως ανοικτομάτηδες μαθητευόμενοι. Εδώ είναι η ελπίδα μας για να ξεφύγουμε από το δίδυμο νομιμοφροσύνης και απελπισίας.

Το ελάχιστο που απαιτούν οι κρίσεις είναι μια ριζική αλλαγή οπτικής.

Ευτυχώς, πολλές φορές, παρέχουν και τα αναγκαία εργαλεία.

Τα όσα ακολουθούν στάλθηκαν στο mail μας από αναγνώστη που δεν γνωρίζουμε. Γράφτηκαν, λέει, αμέσως μόλις έμαθε για τον θάνατο της Κατερίνας Γιουλάκη. Την οποία μάλλον δεν θα γνωρίζετε. Εεε, λοιπόν αυτή η Κατερίνα... ήταν... πως να το πούμε... το ακριβώς αντίθετο της Κατερίνας Γώγου! Τεσπιά, για ακριβέστερη ενημέρωση, τραβάτε να γκουγκλάρετε. Λοιπόν:

ΩΔΗ ΣΤΗΝ ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΙΟΥΛΑΚΗ

Αχνοφέγγει με παράσιτα το εικόνισμα
Μες στο σαλόνι μου αναλογικό λιβάνι
Στραβή κεραία, στου σύνθετου το χώρισμα
Χάλια το σήμα μα δε γαμείς μας κάνει

Πίσω απ' το κρύσταλλο μειδιάζει, με κοιτά
Ταγιέρ φορά, μικροαστή απ' την κόλαση
Εσάρπα άσπρη, καθωσπρέπει τα μαλλιά
Σεμνά ζητά μια τελευταία ακρόαση:

«Απ' το σαλόνι μου πετούσα με κλωτσιές
γέρους και νέους -το ίδιο εμέ μου κάνει
Της θλιβερής, σάπιας ζωής μου το προτσές
εγώ το φόραγα κρυστάλλινο στεφάνι

Τώρα που φεύγω και βγάζω τη στολή
να μη μπερδεύεσαι, κι ας πέφτει η αυλαία

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Μικροαστοί από την κόλαση πολλοί
ανάμεσά σας, θα κάνετε παρέα

Στα μπαλκόνια βγαίνουν και χειροκροτούν
Τους φύλακές σας έχουσε καμάρι
Στα μπλόκα κάθονται πιο πέρα και γελούν
Των Μακεδονικών αναπολούν τη χάρη

Όταν παρέα καμιά φορά αποζητούν
στου κράτους πάνε τις μεγάλες φιέστες
Μα κατά βάση μόνοι κάθονται, κοιτούν
ψηφιακές πια οι εντολές, σκρόλαρε δες τες.

Στ' αλήθεια αυτοί είναι οι σωστοί
οι βασανιστές, οι φύλακές σας
Από την κόλαση οι μικροαστοί.
Ταγιέρ, σκαρπίνια, αμπέχονα, χακί,
Ό,τι και να φορούν θα τις φυλούν καλά
Τις άθλιες στρατιές σας».

Κατάρα μαύρη άφησε λοιπόν και πάει
Όμως το γέλιο μας καθόλου δεν στραβώνει
Ένας μικροαστός λιγότερος δε μας χαλάει
Και η βραδιά λίγο πιο όμορφη ζυγώνει

Μικροαστοί, φωνάζω, τούτη τη βραδιά,
Σαν τα τελώνια με πάθος σας ξορκίζω
Στις τρύπες σας να κάτσετε βαθιά
Με τους συντρόφους μου θέλω μόνος να
μείνω

Χωρίς εσάς αστράφτει ολούθε η ομορφιά
Τα σάπια ξύλα της κατάληψης θ' ανθίσουν
Έξω σκουπίδια που μυρίζουν γιασεμιά
Κι ας μου στερέψανε οι ρίμες στου πηγαδιού
μου την τρολιά

Σύντροφοι είναι που με ακούν
θαρρώ με συμπονού- δε θα με βρίσουν.

που θέβηκαν γραμμένες βίαια από ασοβείζεις τυραννιόδικου

1. Για τις δικές μας σχετικές προσπάθειες, δείτε το βιβλίο που εκδώσαμε πρόσφατα: *Χούλγκανς, Πειρατές και Απάτσι: Μια ιστορία της νεανικής απειθαρχίας (1900-1940)*, Antifa Scripta, 2025.